

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: Y. N. L., narozená „X“,
státní příslušnost Kubánská republika,
bytem „X“,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2018, č. j. OAM-86/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, E. č.: „X“,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2018, č. j. OAM-86/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, E. č.: „X“, jímž bylo ve věci žádosti žalobkyně o prodloužení jí udělené doplňkové ochrany na území České republiky rozhodnuto tak, že žalobkyni podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se doplňková ochrana neprodlužuje.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož žalovaný sice v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval aktuální informace o zemi původu žalobkyně z různých zdrojů, nicméně posléze svoji argumentaci opřel o neaktuální Informaci o zemi původu Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. 3. 2017 a Konzulární

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

informace Zastupitelského úřadu Kuby v České republice ze dne 14. 11. 2016, kdy navíc dotčená konzulární informace zastupitelského úřadu je nedůvěryhodná, jelikož nelze očekávat, že by se zastupitelský úřad doznal k porušování svých lidskoprávních závazků. V tomto směru žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81. Pojem aktuálnosti zpráv o situaci v zemi původu je neurčitým právním pojmem, avšak ve světle skutečnosti, že žalobkyni byla v roce 2015 doplňková ochrana prodloužena, jeví se informace o situaci v zemi původu z března 2017 a listopadu 2016 jako neaktuální.

3. Dále žalobkyně uvedla, že i nadále jí v zemi původu hrozí věznění a špatné zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K neprodloužení doplňkové ochrany dle ust. § 53a odst. 4 ve spojení s ust. § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu uvedla, že s přihlédnutím k výkladovému ust. § 17a odst. 2 zákona o azylu je třeba při posuzování důvodů odejmutí doplňkové ochrany provést test trvalosti a významnosti změn okolností v zemi původu v tom směru, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí vážné újmy. Žalovaný takovýto test neprovedl, přičemž bez provedení testu trvalosti a významnosti změn v zemi původu nelze objektivně posoudit, zda žalobkyni nadále vážná újma hrozí.
4. Vedle toho žalobkyně upozornila na skutečnost, že dle kubánského migračního zákona občan Kuby, jenž opustí Kubu na dobu delší 24 měsíců, což je i případ žalobkyně, nabývá status emigranta a ztrácí řadu práv – politická, sociální, volební, vzdělávací, lékařskou péči, potravinové dávky, vlastnické, dědické, disponovat s majetkem atd. Na Kubě smí pobývat pouze 2 měsíce v kuse. Aby mohl emigrant opět nabýt všechna odebraná práva, musí podstoupit proces dobrovolné repatriace, jenž vyžaduje, aby měl žadatel na Kubě dům či, aby se za něj zaručila rodina či přátelé a poskytl mu domov a finanční zabezpečení. Zaručující se osoba bude následně pod dohledem imigrační policie. K tomuto poukázala na čtyři internetové zdroje prostřednictvím odkazů – <http://juriscuba.com/requisitos-deberes-derechos-repatriacion/>; <http://juriscuba.com/repatriacion/>; <http://juriscuba.com/no-se-admite-en-cuba-la-entrada-de-personas/>; <http://juriscuba.com/wp-content/uploads/2015/10/Ley-No.1312-De-Migracion.pdf>.
5. Dále žalobkyně poukázala na nezákonnost žalovaným provedeného důkazního prostředku, a to v podobě listiny migračního zákona Kuby, který si žalovaný opatřil. Tato cizozemská veřejná listina byla dle přesvědčení žalobkyně provedena jako důkaz v rozporu s ust. § 53 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
6. Dále žalobkyně obecně upozornila na odpovědnost správního orgánu za zjištění skutkového stavu věci dle správního řádu a poukázala na jednotlivé instituty, jež správní řád v tomto směru upravuje (zejména ust. § 50 a ust. § 3 správního řádu).
7. Vedle toho žalobkyně namítla, že přináleží k sociální skupině osob s homosexuální orientací, pročež z tohoto důvodu byla propuštěna z práce. Třikrát byla přes noc zadržena policií kvůli své sexuální orientaci a nezaměstnanosti. Z důvodu příslušnosti k zmíněné sociální skupině se obává pronásledování ze strany kubánských úřadů. V tomto směru pak poukázala na odkazy k internetovým zdrojům – <https://www.amnesty.org/en/countries/americas/cuba/report-cuba/>; <https://www.pri.org/stories/2012-06-29/cubas-gay-rights-revolution>; <http://wlrn.org/post/once-prisoner-cuba-transgender-cuban-vows-never-return>. V návaznosti na to pak podotkla, že nezávislý pozorovatelé však nemají na Kubu přístup, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

aby mohli porušování lidských práv vyšetřit přímo na místě, což vyplývá z výroční zprávy Amnesty International dostupné na <https://amnesty.de/jahresbericht/2017/kuba>. Ze zmíněné výroční zprávy Amnesty International rovněž vyplývá, že na Kubě dochází ke svévolnému zadržování a špatnému zacházení, k tomuto však žalovaný nepřihlédl, ačkoliv dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu má povinnost zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, a jelikož se jednalo o řízení, v němž byla žalobkyni z moci úřední uložena povinnost (neprodložena doplňková ochrana), je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobkyně. Na podporu svých závěrů ohledně její příslušnosti k určité sociální skupině, v případě žalobkyně ke skupině osob homosexuální orientace, poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost, neboť námitky žalobkyně neprokazují nezákonnost výroku žalobou napadeného rozhodnutí.
9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na obsah správního spisu a k věci dále uvedl, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Částečně zrekapituloval předcházející správní řízení a zdůraznil, že sexuální orientace žalobkyně nebyla důvodem pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni, když důvodem pro udělení doplňkové ochrany bylo hrozící nebezpečí vážné újmy žalobkyně, jelikož ta přesáhla po vycestování z Kuby zákonem předvídanou dobu, na kterou měla vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů by jí tak hrozily problémy ve smyslu ust. § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobkyně v rámci přecházejících řízení vyplynulo, že nebyla na Kubě trestně stíhána z důvodu své sexuální orientace, pouze byla pro svoji sexuální orientaci údajně dvakrát propuštěna ze zaměstnání, načež se stala podnikatelkou a v roce 2012 jí byl udělen podmíněný trest v délce trvání jednoho roku, jelikož neměla oficiální zaměstnání. Tento trest jí byl posléze snížen na sedm nebo osm měsíců. Žádné jiné obtíže žalobkyně neuvedla. Dále žalovaný zmínil zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016 ze dne 3. března 2017, v níž je mj. konstatováno, že kubánské zákony zakazují diskriminaci na základě sexuální orientace v oblasti zaměstnávání, vzdělávání, bydlení, zdravotnictví apod. Dále podotkl, že od udělení doplňkové ochrany žalobkyně došlo s ohledem na důvody, pro které jí byla doplňková ochrana udělena, k významným a trvalým změnám. Novela kubánského migračního zákona ze dne 26. 10. 2012 rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat a zákon je s výjimkou některých opozičních aktivistů respektován. Pokud kubánský občan pobývající dlouhodobě v zahraničí neporušil ustanovení migračního zákona, nejsou mu ve většině případů ze strany kubánských úřadů ukládány sankce či omezení. Žalovaný nemá informace, že by kubánské úřady postihovaly navrátilivší se kubánské občany, jež v zahraničí žádali o mezinárodní ochranu. Závěrem žalovaný shrnul, že s ohledem na významné a trvalé změny, jež na Kubě ode dne udělení doplňkové ochrany žalobkyni nastaly, není důvod, jenž by žalobkyni bránil v návratu do vlasti. Konstatoval, že motivací žalobkyně pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany je snaha legalizovat svůj pobyt na českém území či zlepšit svoji ekonomickou situaci.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

10. V následně učiněné replice k vyjádření žalovaného k žalobě žalobkyně zopakovala některé žalobní námitky a sdělila, že informace od zastupitelského úřadu není transparentní a vyvážená, neboť nelze očekávat, že by se v této zprávě zastupitelský úřad doznal k porušování práv svých občanů. Tím, že se žalovaný obrátil na zastupitelský úřad s žádostí o informaci, znemožnil žalobkyni tento zastupitelský úřad do budoucna kontaktovat. Rovněž žalobkyně nemůže svůj zastupitelský úřad kontaktovat z toho důvodu, že jí je z praxe známo, že kontaktování zastupitelského úřadu země původu je bráno jako dobrovolné využití podpory domovského státu a jako takové vede k odnětí udělené doplňkové ochrany. Zopakovala, že zprávy o zemi původu nebyly aktuální, vyvážené a transparentní. Zopakovala, že nedošlo ke změně poměrů na Kubě a odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. 4 Az 68/2017. Upozornila na skutečnost, že ačkoliv je zákonem zakázáno diskriminovat na základě sexuální orientace praxe je odlišná a poukázala na ustanovení o svobodě projevu v květnové ústavě Československa z roku 1948.

Ústní jednání soudu

11. Při jednání soudu žalobkyně přednesla žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení ve znění repliky. Dále uvedla, že reálný život na Kubě se značně liší od skutečností prezentovaných na internetu. Poukázala na skutečnost, že měla problémy s policií a úřady pro svou sexuální orientaci a pro to jak vypadá a jak se oblékala. Byla vyhozena z práce. Uvedla, že na Kubě nemůže důstojně žít. Nechce se na Kubu vrátit ani kvůli své rodině. Uvedla, že se svou kubánskou přítelkyní, se kterou žila na území České republiky, se rozešly. Ráda by pracovala, ale nemá doklady, proto může pracovat pouze příležitostně. Zdravotní problémy se srdcem se již zlepšily.
12. Pověřený pracovník žalovaného odkázal na písemné vyjádření k žalobě a na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím ze dne 6. 5. 2015, č. j. OAM-86/ZA-ZA05-HA18-2015, ev. č. B002882, byla žalobkyni podle ust. § 14a zákona o azylu udělena ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dobu 24 měsíců
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

doplňková ochrana, a zároveň bylo rozhodnuto o tom, že žalobkyni podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu se mezinárodní ochrana neuděluje. Jako důvod pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni žalovaný v právě citovaném rozhodnutí ze dne 6. 5. 2015 výslovně a jen uvedl hrozící nebezpečí vážné újmy žalobkyně, jelikož ta přesáhla po vycestování z Kuby zákonem předvídanou dobu, na kterou měla vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů by jí tak hrozily problémy ve smyslu ust. § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

16. Dne 19. 4. 2017 podala žalobkyně žádost o prodloužení jí udělené doplňkové ochrany na území České republiky. V žádosti uvedla, že žádá o prodloužení doplňkové ochrany, jelikož se nechce vrátit do své vlasti, protože se jí nelíbí kapitalismus a návrat zpět by byl těžký a nebezpečný. Konstatovala, že má strach z násilnické kubánské policie., a že chce žít v Česku, jelikož zde není diskriminována pro svoji sexuální orientaci.
17. V rámci pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 12. 6. 2017, který se na žádost žalobkyně provedl za přítomnosti tlumočníka v jazyce španělském, žalobkyně dále doplnila, že z informací především z internetu vyplývá, že se na Kubě obecně zhoršuje lidskoprávní situace a po návratu by měla vzhledem k své sexuální orientaci potíže ze strany kubánských úřadů. Na Kubě má pouze matku, otce, sestru a dva bratry, ale bez prostředků, aby jí mohli pomoci. Od doby udělení doplňkové ochrany nenavštívila velvyslanectví své vlasti a pouze jednou vycestovala do Španělska a pětkrát do Německa, kde má přátelé. V současnosti bydlí v Ústí nad Labem se svoji družkou, jiné příbuzné zde nemá. Momentálně není nikde zaměstnaná, ale usiluje o zaměstnání ve společnosti Minda, přičemž finanční prostředky získává od své družky. Absolvovala kurzy češtiny, avšak v současnosti žádný nenavštěvuje, češtinu se učí pouze pomocí aplikace Duolingo. Pociťuje zdravotní problémy se srdcem, ale jelikož zde nemá zajištěné zdravotní pojištění, neléčí se.
18. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Informaci OAMP – Kuba – Sexuální menšiny ze dne 17. 2. 2017, Informaci MZV ČR – Kuba – Postavení komunity LGBTI, Možnost změny pohlaví, č. j. 125622/2016-LPT/, ze dne 24. 1. 2017, Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, Informaci MZV ČR – Kuba – Cestování do zahraničí, Cestovní doklady, Registrace na zastupitelském úřadu, Pobytové statusy v zahraničí, Situace po návratu do vlasti do po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, č. j. 91328/2017-LPTP, ze dne 15. 3. 2017, Informaci Ministerstva spravedlnosti – Úřední věstník Kubánské republiky ze dne 16. 10. 2012 – Zákonné nařízení č. 302 Kuby (dále také jen „kubánský migrační zákon“), Informaci Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických – Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016 – Kuba, ze dne 11. 4. 2017, Informaci Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017 – Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 – Kuba, Informaci Amnesty International ze dne 22. 2. 2017 – Kuba – Výroční zpráva Amnesty International 2017. Z protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 19. 12. 2017 vyplynulo, že žalobkyně se nechtěla s podklady pro rozhodnutí seznámit, přičemž uvedla, že předmětné informace si může dohledat i na internetu, konstatovala obecně, že situaci na Kubě a vztahy s USA považuje za zhoršené. Ničeho nedoplnila.
19. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

20. Dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
21. Dle ust. § 53a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany hrozí vážná újma (§ 14a), nejméně však na 1 rok; na stejnou dobu se uděluje doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. Osobě požívající doplňkové ochrany je povolen pobyt na území po dobu stanovenou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.
22. Dle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.
23. Soud se nejprve zabýval námitkou nedostatečného zjištění skutečného stavu věci, z čehož žalobkyně dovozovala nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, a to s ohledem na neaktuálnost zpráv ohledně bezpečnostní a politické situace a úrovně dodržování lidských práv na Kubě – Informace MZV ČR – Kuba ze dne 15. 3. 2017 a Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016.
24. Z předloženého správního spisu a z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých samotnou žalobkyní v žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a v protokolu o pohovoru k této žádosti, ze správního spisu k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z výše uvedených zpráv o bezpečnostní a politické situaci a úrovni dodržování lidských práv na Kubě. Z uvedeného vyplynulo, že žalobkyně o prodloužení doplňkové ochrany žádala zejména z důvodu, že se obává sankcí a pronásledování ze strany kubánských úřadů kvůli své homosexuální orientaci. Žalovaný si jako podklad svého rozhodnutí vyžádal mimo jiné žalobkyní rozporovanou Informaci MZV ČR – Kuba ze dne 15. 3. 2017, a Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, jež byly v době vydání napadeného rozhodnutí staré zhruba šestnáct a dvacet měsíců. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 215/2014-35, dostupného na www.nssoud.cz, platí, že „[a]ktuálnost informací je přitom nutné posuzovat případ od případu; Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nelze paušálně stanovit, jak staré musí informace o situaci v zemi původu být, aby z nich bylo možné vycházet“ (podobně též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 6 Azs 36/2011-81). Podle názoru zdejšího soudu je třeba při hodnocení aktuálnosti informací (zpráv o zemi původu) vzít v potaz především skutečnosti tvrzené samotnou žadatelkou o udělení mezinárodní ochrany. Soud rovněž připomíná, že žalobkyni byla dána možnost se k podkladům pro rozhodnutí v řízení o prodloužení doplňkové ochrany vyjádřit, případně navrhnout jejich doplnění, čehož žalobkyně nevyužila. Soud považuje v souhrnu podklady obstarané žalovaným pro rozhodnutí v řízení o prodloužení doplňkové ochrany za přiměřeně aktuální, a proto námitky žalobkyně v tomto směru vyhodnotil jako nedůvodné.

25. K námitce nedůvěryhodnosti Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, soud sděluje, že se jedná o překlad do češtiny volně dostupných informací z internetových stránek Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, jejichž obsahem je rozsah konzulárních služeb, jež zastupitelský úřad Kuby svým občanům poskytuje, a popis jejich využívání. Jedná se např. o sňatek, rozvod, vydání nového cestovního dokladu, žádost o repatriaci atd. Nejedná se tedy o zprávu o bezpečnostní a politické situaci a úrovni dodržování lidských práv na Kubě, jež by zastupitelský úřad zkresloval nebo měl důvod zkreslit. Tuto informaci si žalovaný opatřil za účelem zjištění možnosti realizace návratu kubánských občanů zpět do vlasti, přičemž zastupitelskému úřadu jméno žalobkyně nikterak nesděloval.
26. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, který je dostupný na www.nssoud.cz, *„řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval jednotlivými předpoklady udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu a postupně dospěl k závěru, že uvedené podmínky doplňkové ochrany žalobkyně nesplňuje, neboť situace na Kubě se změnila. Žalobkyni totiž nebyla doplňková ochrana udělena z důvodu ochrany před pronásledováním kvůli své homosexuální orientaci, což byl žalobkyní chybně tvrzený důvod pro prodloužení doplňkové ochrany, nýbrž z důvodu tehdy aplikovaného kubánského migračního zákona, který pro kubánské občany pobývající dlouhodobě v cizině, což byl případ žalobkyně, stanovil celou řadu přísných sankcí a omezení práv po jejich návratu z ciziny zpět na Kubu. Kubánský migrační zákon (zákon č. 1312) však v mezidobí doznal změn k lepšímu s ohledem na práva kubánských občanů navrátilých se po dlouhodobém pobytu z ciziny, rozšířily se možnosti cestování do zahraničí pro kubánské občany a tento zákon je mimo případy některých politických aktivistů již běžně respektován.
27. Vzhledem ke skutečnosti, že důvodem neprodloužení doplňkové ochrany žalobkyni byla legislativní změna kubánského migračního zákona, lze takovouto změnu považovat za trvalou a významnou okolnost s ohledem na důvod přiznání doplňkové ochrany. Soud se tedy neztotožnil s námitkou žalobkyně, že žalovaný neprovedl test trvalosti a významnosti změn okolností v zemi původu v tom směru, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí vážné újmy.
28. Zjištěný skutkový stav je nutno posoudit jako dostatečně zjištěný ve smyslu ust. § 3 správního řádu, neboť žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, přihlédl

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

k tvrzením žalobkyně, jednotlivé podklady rozhodnutí náležitě vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů prodloužení doplňkové ochrany žalobkyni nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Z uvedeného důvodu soud považuje žalobkyní vznesené námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí za neopodstatněné.

29. K námitce žalobkyně, že důkazní prostředek v podobě listiny kubánského migračního zákona byl proveden v rozporu s ust. § 53 odst. 4 správního řádu, soud uvádí, že námitky žalobkyně v tomto směru jsou zcela liché. V ust. § 53 odst. 4 správního řádu je totiž zakotveno, že pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, nestanoví jinak, musí být pravost úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států ověřena orgány k tomu příslušnými. Z právě uvedeného je zřejmé, že dotčené ustanovení se vztahuje „toliko“ k pravosti úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států. To však není případ listiny kubánského migračního zákona, kterou si opatři žalovaný, neboť ta neobsahuje ani úřední razítko, ani podpis orgánu cizího státu. Soud se tedy neztotožnil s žalobní námitkou, že listina kubánského migračního zákona měla být ověřena orgány k tomu příslušnými dle ust. § 53 odst. 4 správního řádu.
30. Soud směrem k žalobkyni považuje za nutné zdůraznit, že ačkoli smyslem doplňkové ochrany je poskytnout žadateli ochranu, není tím myšlena ochrana před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Doplňková ochrana jako právní institut je jednou z forem mezinárodní ochrany, nicméně nelze jej považovat za univerzální nástroj sloužící k poskytování ochrany před bezprávnými postihujícími jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí doplňkové ochrany jsou zákonem poměrně úzce vymezeny a pokrývají pouze určitou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou uznávána nejen v mezinárodním, ale i vnitrostátním kontextu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46, dostupný na www.nssoud.cz).
31. Pro aplikaci ust. § 14a zákona o azylu je třeba zkoumat, zda žalobkyně splňuje zákonem stanovená kritéria. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62 (dostupný na www.nssoud.cz), je k udělení doplňkové ochrany potřeba kumulativně splnit následující podmínky: „Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“ Žalovaný se při posuzování žádosti zaměřil především na druhou a třetí podmínku, tj. zda žalobkyni hrozí v případě návratu na Kubu vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
32. Soud uvádí, že v daném případě žalovaný nepochybil, pokud v případě žalobkyně dovedl, že u ní již pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že v období od udělení doplňkové ochrany došlo na Kubě k podstatným změnám v možnostech vycestování a návratů kubánských občanů do vlasti, když ti již automaticky nečelí závažným problémům a není u nich dáno nebezpečí vážné újmy. Aktuální legislativní změny v kubánském migračním zákoně (zákon č. 1312 novelizovaný dekretem č. 205) již nedávají objektivní důvody, proč by se žalobkyně nemohla vrátit do země svého původu. Žalobkyně neuváděla a ani v rámci správního řízení nevyplývaly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobkyni na základě jejího dlouhodobého pobytu mimo zemi původu hrozí v případě jejího návratu na Kubu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, mučením nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Kubě, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobkyně rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil.

33. Pokud žalobkyně v předmětném řízení argumentovala tím, že doplňková ochrana by jí měla být prodloužena, neboť při návratu na Kubu se obává pronásledování kvůli její homosexuální orientaci, tak k tomu soud opětovně připomíná, že žalobkyni nebyla v roce 2015 udělena doplňková ochrana z důvodu hrozby diskriminace pro její sexuální orientaci, nýbrž z důvodu tehdy platné kubánské migrační legislativy, která pro kubánské občany pobývající dlouhodobě v cizině, což byl případ žalobkyně, stanovovala celou řadu přísných sankcí a omezení práv po jejich návratu z ciziny zpět na Kubu. Nadto soud poznamenává, že žalovaný se v rámci předmětného řízení zajímal o skutečnost, zda v současné době osoby s odlišnou sexuální orientací mají na Kubě problémy, přičemž z jím obstaraných zpráv (např. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016), bezpečně vyplynulo, že situace v zemi původu žalobkyně se i v tomto směru zlepšila díky změně postoje kubánských státních orgánů a bezpečnostních složek a také běžného obyvatelstva. Navíc žalobkyně ve svých výpovědích v obou správních řízeních konzistentně uváděla, že žalobkyni nebylo v zemi jejího původu nijak bráněno v jejím jednání v důsledku její odlišné sexuální orientace a nikdy za tuto odlišnost nebyla trestně stíhána, když toliko tvrdila, že údajně kvůli své sexuální orientaci byla v roce 2009 vyloučena z vysoké školy a propuštěna ze zaměstnání, ovšem s dovětkem, že následně pracovala jako číšnice a absolvovala počítačové, kadeřnické a marketingové kurzy.
34. Soud se shoduje se žalovaným, že žalobkyní uváděné skutečnosti svědčí jen o snaze žalobkyně nadále legálně společně žít se svojí přítelkyní na území České republiky, když zde mají lepší životní a ekonomickou situaci než v zemi jejich původu, což však není relevantní důvod pro prodloužení doplňkové ochrany. K případné legalizaci pobytu žalobkyně na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu, tedy i doplňkové ochrany a jejího případného prodloužení, je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jehož institutů může žalobkyně využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-55, dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců.
35. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, ve věci byl řádně zjištěn skutkový stav věci ve smyslu ust. § 3 správního řádu a rozhodnutí bylo řádně a přezkoumatelným způsobem ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu zdůvodněno, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku I. zamítl. Pro úplnost soud podotýká, že k obdobným závěrům dospěl i v řízení vedeném s bývalou kubánskou Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přítelkyní žalobkyně, paní Y. E. R. v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 78 Az 4/2018.

36. Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 13. ledna 2020

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.